

Soạn Văn lớp 8:

Bài toán dân số

Tóm tắt:

Bài toán dân số là một vấn đề không mới. Tác giả nêu câu chuyện kén rể của nhà thông thái từ một bài toán cổ trên 1 bàn cờ tướng 64 ô. Theo đó thì từ khai thiên lập địa đến năm 1995, dân số thế giới đạt đến ô thứ 30 với điều kiện mỗi gia đình chỉ có 2 con. Trong thực tế 1 phụ nữ có thể sinh nhiều con. Tính theo bài toán cổ thì số dân đã men sang ô thứ 34 của bàn cờ. Cuối cùng tác giả báo động về con đường “tồn tại hay không tồn tại”.

Bố cục:

- Phần 1 (từ đầu ... sáng mắt ra): Bài toán dân số đặt ra từ thời cổ đại.
- Phần 2 (tiếp ... ô thứ 31 của bàn cờ): Sự tăng nhanh khủng khiếp của dân số.
- + Luận điểm 1 (Đó là câu... nhường nào): Câu chuyện kén rể của nhà thông thái.
- + Luận điểm 2 (bây giờ ... không quá 5%): Sự phát triển của dân số thế giới.
- + Luận điểm 3 (trong thực tế ... 34 của bàn cờ): Tỷ lệ sinh của phụ nữ Á và Phi.
- Phần 3 (còn lại): Kêu gọi loài người hạn chế gia tăng dân số.

Câu 1 (trang 131 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1): (Bố cục như đã chia phần trên)

Câu 2 (trang 131 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

- Vấn đề chính tác giả muốn đặt ra: Sự gia tăng dân số thế giới tốc độ chóng mặt, con người cần hạn chế sự gia tăng dân số để tồn tại.
- Điều làm tác giả sáng mắt ra là sự gia tăng dân số trong thời buổi nay đã được đặt trong một bài toán cổ đại.

Câu 3 (trang 131 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

Câu chuyện kén rể của nhà thông thái làm nổi bật vấn đề gia tăng dân số, sự liên tưởng đến số thóc với dân số thật bất ngờ, thú vị, tạo nên hình dung cụ thể.

Câu 4 (trang 132 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

- Việc đưa ra những con số về tỉ lệ sinh con là bằng chứng rõ ràng cho thấy tỉ lệ sinh của phụ nữ Á, Phi vô cùng mạnh.

- Các nước thuộc châu Phi có Nê-pan, Ru-an-đa, Tan-za-ni-a, Ma-đa-gát-xca. Các nước Việt Nam, Ấn Độ thuộc châu Á. Hai châu lục này có tỉ lệ các nước kém phát triển cao, nghèo, và tỉ lệ gia tăng dân số mạnh.

Câu 5 (trang 132 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

Văn bản này đưa đến cho chúng ta hiểu biết về tình hình gia tăng dân số đáng báo động trên thế giới và Việt Nam, để từ đó chúng ta có hành động thiết thực.

Luyện tập

Câu 1 (trang 132 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

Con đường tốt nhất để hạn chế sự gia tăng dân số là đẩy mạnh giáo dục, đặc biệt là giáo dục phụ nữ.

Câu 2 (trang 132 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

Sự gia tăng dân số có tầm quan trọng to lớn với tương lai nhân loại, nhất là với các dân tộc còn nghèo nàn, lạc hậu vì:

- Dân số tăng kèm theo nhu cầu kinh tế để nuôi dạy con cái.
- Gia đình đông con dễ dẫn đến sự giáo dục, chăm sóc thiếu chu đáo, thất học.
- Đất chật người đông, đời sống con người càng thêm khó khăn.

Câu 3 (trang 132 sgk Ngữ Văn 8 Tập 1):

Dân số tăng mỗi năm (từ năm 2000 đến 2010) là 77 258 877. Vậy từ năm 2000 – 2003, sau 3 năm dân số sẽ tăng $77\,258\,877 \times 3 = 231\,776\,631$.

Dân số Việt Nam theo số liệu thống kê vào năm 2016 là 94 104 871 người

⇒ gấp gần 2,5 lần so với Việt Nam.